

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>  
Girokonto 3 00 18 06

Bilag  
1

Journalnummer  
400.C.2-0

Kontor  
EUK

31. januar 2012

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Konsulær beskyttelse af unionsborgere i udlandet

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om konsulær beskyttelse af unionsborgere i udlandet, KOM (2011) 0881.

Nicolai Wammen

## GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til Rådets direktiv om konsulær beskyttelse af unionsborgere i udlandet, KOM(2011) 881.

### 1. Baggrund

Kommissionen har den 14. december 2011 fremlagt forslag til nyt direktiv om konsulær beskyttelse af unionsborgere i udlandet, der skal erstatte den nuværende rådsbeslutning 95/533/EF om konsulær beskyttelse. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 20. december 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i art. 23 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvorefter Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure og efter høring af Europa-Parlamentet kan vedtage direktiver om koordinations- og samarbejdsforanstaltninger indenfor det konsulære område. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

### 2. Formål og indhold

Kommissionen ønsker med direktivet at sikre en national lovgivningsmæssig opfølgning på den eksisterende traktatmæssige forpligtelse for EU-medlemsstaterne til at yde konsulær bistand til ikke-repræsenterede EU-borgere i tredjelande. Det bemærkes for god ordens skyld, at konsulær bistand i denne sammenhæng ikke omhandler behandling af ansøgninger om visum, og dermed ikke de aktuelle problemer med repræsentationsaftaler på visumområdet, men som anført i direktivet, bistand i forbindelse med anholdelse eller tilbageholdelse, ofre for forbrydelser, alvorlig ulykke eller alvorlig sygdom, dødsfald, hjælp til og hjemtransport i nødsituationer og behov for nødpass. Ifølge Kommissionen er den kortfattede ordlyd af traktatens artikel ikke tilstrækkelig til at sikre en effektiv ret med konkret indhold, herunder da der er forskel på national lovgivning og praksis med hensyn til det grundlæggende begreb konsulær beskyttelse af unionsborgere, hvis medlemsstat ikke er repræsenteret. Ifølge Kommissionen vil direktivet ikke pålægge EU-medlemsstaterne nye forpligtelser, men vil alene sikre ikke-diskrimination af ikke-repræsenterede EU-borgere i forhold til landets egne borgere.

### 3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelser foreligger endnu ikke.

### 4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at konsulær beskyttelse for ikke-repræsenterede EU-borgere per definition vedrører en grænseoverskridende dimension, hvorefter unionsborgeres rettigheder udstrækkes uden for EU's grænser.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da mulighederne for at sikre konsistens i samarbejdet og koordinationen mellem EU-medlemsstaterne bedst kan sikres på EU-plan. Regeringen kan således tilslutte sig Kommissionens betragtninger.

### 5. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Danmark har ikke en selvstændig konsulær lovgivning. Der indgår alene en kort formulering om

konsulær bistand i Lov om Udenrigstjenesten. En vedtagelse af direktivet i den nuværende form vilderfor medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning f.eks. i form af ny lovgivning, ændret lovgivning eller en ny bekendtgørelse.

#### 6. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes ikke have væsentlige konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

#### 7. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for institutionelle spørgsmål, hvilket ikke gav anledning til bemærkninger.

#### 8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Spørgsmålet har endnu ikke været formelt drøftet i Rådet, og offentlige tilkendegivelser fra de andre medlemsstater synes ikke at foreligge.

Det er forventningen, at nogle EU-medlemsstater vil være meget kritiske overfor direktivforslaget, mens andre EU-medlemsstater vil se direktivet som en mulighed for yderligere at styrke det konsulære samarbejde og på den måde forbedre den konsulære bistand til deres borgere. Kritikken bunder bl.a. i, at nogle medlemsstater i dag anser konsulær bistand som en service til borgerne og ikke som en rettighed. Derudover forventes en bekymring fra nogle EU-medlemsstater om, at direktivet vil pålægge disse lande ekstra krav og udgifter qua deres repræsentation i mange tredjelande og dermed højere konsulært serviceniveau. Nogle EU-medlemsstater vil evt. arbejde for en højere grad af forankring af den konsulære bistand hos EU-delegationerne ved at flytte ansvaret for bistanden til ikke-repræsenterede EU-borgere fra EU-landenes ambassader til EU-delegationerne. Det bemærkes, at Kommissionen ikke lægger op til en styrket konsulær rolle til EU-delegationerne.

#### 9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens grundlæggende holdning er fortsat, at Den Fælles Udenrigstjeneste på længere sigt bør få en større rolle på det konsulære område til gavn for nødstedte EU-borgere i udlandet mhp. en mere rationel ressourceudnyttelse og bedre service for borgerne. Regeringen vil derfor arbejde for, at EU-delegationerne i størst mulig udstrækning og inden for rammerne af retsakten om oprettelse af Den Fælles Udenrigstjeneste understøtter tilvejebringelse af konsulær bistand til EU-borgerne.

Regeringen finder samtidig, at retsgrundlaget for det eksisterende konsulære EU-samarbejde baseret på gensidig bistand fra de nationale repræsentationer har vist sig at være tilstrækkeligt også i forhold til ikke-repræsenterede EU-borgere i tredjelande. Der ses derfor ikke umiddelbart særskilt behov for de foreslåede nye retligt bindende bestemmelser. Regeringen vil foretrække, at det eksisterende praktiske samarbejde videreføres på det eksisterende grundlag.

#### 10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.